ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 20ής Ιανουαρίου 1994 *

Στην υπόθεση C-129/92,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του House of Lords προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του Πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 περί ερμηνείας, εκ μέρους του Δικαστηρίου, της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, με την οποία ζητείται στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Owens Bank Ltd

και

1. Fulvio Bracco

2. Bracco Industria Chimica SpA,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), όπως αυτή τροποποιήθηκε από τη σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 περί προσχωρήσεως του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας (ΕΕ 1982, L 388, σ. 24) και από τη σύμβαση της 25ης Οκτωβρίου 1982 περί προσχωρήσεως της

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Ελληνικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 388, σ. 1), και ιδίως των άρθρων 21, 22 και 23 της Συμβάσεως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

συγκείμενο από τους G. F. Mancini, πρόεδρο τμήματος, M. Díez de Velasco, K. N. Κακούρη, F. A. Schockweiler και P. J. G. Kapteyn (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— για τον Fulvio Bracco και την Industria Chimica SpA, η Barbara Dohmann, QC, και ο Thomas Beazley, barrister,

— για την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, η S. Lucinda Hudson, Treasury Solicitor's Departement,

— για την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι Xavier Lewis και Pieter van Nuffel, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του Fulvio Bracco και της Bracco Industria Chimica SpA, που εκπροσωπήθηκαν από την Barbara Dohmann, τον Thomas Beazley και τη Michelle Duncan, solicitor, της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου, που εκπροσωπήθηκε από τη S. Lucinda Hudson, επικουρούμενη από τη Sarah Lee, barrister, και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 8ης Ιουλίου 1993,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη της 1ης Απριλίου 1992, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 22 Απριλίου 1992, το House of Lords υπέβαλε, κατ' εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 περί ερμηνείας, εκ μέρους του Δικαστηρίου, της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), τρία ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της συμβάσεως αυτής, όπως τροποποιήθηκε με τη σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 περί προσχωρήσεως του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας (ΕΕ 1982, L 388, σ. 24) και από τη σύμβαση της 25ης Οκτωβρίου 1982 περί προσχωρήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 388, σ. 1), και ιδίως των άρθρων 21, 22 και 23 σχετικά με την εκκρεμοδικία και τη συνάφεια.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Owens Bank Limited (στο εξής: Owens Bank), που εδρεύει στο ανεξάρτητο κράτος του Αγίου Βικεντίου και των Γρεναδίνων, στην Καραϊβική (στο εξής: Άγιος Βικέντιος), αφενός, και της εταιρίας Bracco Industria Chimica SpA, που εδρεύει στην Ιταλία (στο εξής: Bracco SpA), καθώς και του προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου της, του Fulvio Bracco, κατοίκου Ιταλίας, αφετέρου.

3 Η Owens Bank ισχυρίζεται ότι το 1979 κατέβαλε ως δάνειο 9 000 000 ελβετικά φράγκα (SFR) τοις μετρητοίς στον Fulvio Bracco. Σύμφωνα με μια ρήτρα της συμβάσεως του δανείου, για κάθε διαφορά που τυχόν θα προέκυπτε καθίστατο αρμόδιο το High Court of Justice του Αγίου Βικεντίου. Στις 29 Ιανουαρίου 1988, η Owens Bank πέτυχε την έκδοση εκ μέρους του δικαστηρίου αυτού αποφάσεως η οποία υποχρέωνε τον Fulvio Bracco και την Bracco SpA να επιστρέψουν το δάνειο (στο εξής: απόφαση του Αγίου Βικεντίου). Η έφεση την οποία άσκησαν

οι τελευταίοι απορρίφθηκε από το Court of Appeal του Αγίου Βικεντίου στις 12 Δεκεμβρίου 1989.

4 Κατά τη διάρκεια αυτής της δίκης, ο Fulvio Bracco και η Bracco SpA αρνήθηκαν την ύπαρξη του δανείου. Ισχυρίστηκαν ότι τα έγγραφα που προσκομίστηκαν από την Owens Bank ήταν πλαστά και ότι ορισμένοι μάρτυρες είχαν δώσει ψευδείς καταθέσεις.

5 Στις 11 Ιουλίου 1989, η Owens Bank κίνησε στην Ιταλία μια διαδικασία προκειμένου να προβεί στην εκτέλεση της αποφάσεως του Αγίου Βικεντίου. Ενώπιον του ιταλικού δικαστηρίου, ο Fulvio Bracco και η Bracco SpA υποστήριξαν κυρίως ότι η Owens Bank πέτυχε την έκδοση της επίδικης αποφάσεως με απατηλά μέσα.

6 Στις 7 Μαρτίου 1990, η Owens Bank προσέφυγε, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 του Administration of Justice Act του 1920, σε αγγλικό δικαστήριο και ζήτησε να κηρυχθεί εκτελεστή στην Αγγλία η απόφαση του Αγίου Βικεντίου. Όπως και στο ιταλικό δικαστήριο, ο Fulvio Bracco και η Bracco SpA υποστήριξαν ότι η Owens Bank πέτυχε την έκδοση της αποφάσεως, της οποίας ζητούσε την εκτέλεση, με απατηλά μέσα.

7 Προς στήριξη του αιτήματός τους, οι ενδιαφερόμενοι επικαλέστηκαν το γεγονός ότι το ζήτημα εάν η αιτούσα είχε πετύχει την έκδοση της αποφάσεως του Αγίου Βικεντίου με απατηλά μέσα έπρεπε να εξετασθεί στα πλαίσια τόσο της αγγλικής όσο και της ιταλικής διαδικασίας εκτελέσεως.

8 Θεωρώντας ότι η διαφορά έθετε προβλήματα ερμηνείας της Συμβάσεως, το House of Lords, που επιλήφθηκε σε τελευταίο βαθμό, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία μέχρι το Δικαστήριο να αποφανθεί προδικαστικώς επί των εξής ερωτημάτων:

«1) Έχει εφαρμογή η Σύμβαση των Βρυξελλών του 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (Σύμβαση του 1968) επί δικών ή επί ζητημάτων που τίθενται στα πλαίσια δικών οι οποίες αναφύονται σε συμβαλλόμενα κράτη με αντικείμενο την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων που εκδόθηκαν επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων σε κράτη τα οποία δεν έχουν υπογράψει τη Σύμβαση;

2) Έχουν τα άρθρα 21, 22 και 23 της Συμβάσεως του 1968, ή κάποιο εξ αυτών, εφαρμογή επί δικών ή επί ζητημάτων που τίθενται στα πλαίσια δικών οι οποίες διεξάγονται ενώπιον δικαστηρίων περισσοτέρων του ενός συμβαλλομένων κρατών και στις οποίες ζητείται η εκτέλεση αποφάσεως που εκδόθηκε σε κράτος το οποίο δεν έχει υπογράψει τη Σύμβαση;

3) Εάν τα δικαστήρια ενός συμβαλλομένου κράτους έχουν την εξουσία να αναστείλουν τη διαδικασία, δυνάμει της Συμβάσεως του 1968, λόγω εκκρεμοδικίας, ποιες είναι οι αρχές του κοινοτικού δικαίου τις οποίες πρέπει να εφαρμόσει το εθνικό δικαστήριο για να κρίνει εάν πρέπει να ανασταλεί η διαδικασία ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου που επιλαμβάνεται δεύτερο κατά σειρά;»

Επί του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος

9 Δεδομένου ότι τα δύο πρώτα ερωτήματα συνδέονται στενά μεταξύ τους, είναι σκόπιμο να εξεταστούν μαζί.

10 Πριν δοθεί απάντηση, πρέπει να περιγραφεί εν προκειμένω ο χαρακτήρας της κυρίας δίκης.

11 Όπως εξήγησε ο γενικός εισαγγελέας στις παραγράφους 7 και 8 των προτάσεών του, το αγγλικό δίκαιο προβλέπει διαφόρους τρόπους αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αποφάσεων που εκδόθηκαν στο εξωτερικό. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η διαδικασία που ακολουθήθηκε συνίσταται στην καταχώριση της αλλοδαπής αποφάσεως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Administration of Justice Act 1920, ούτως ώστε να μπορεί να εκτελεστεί υπό τους ίδιους όρους και κατά τον ίδιο τρόπο όπως και μια απόφαση που έχει εκδοθεί από αγγλικό δικαστήριο.

12 Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, η καταχώριση αυτή αποκλείεται, όταν η έκδοση της εν λόγω αποφάσεως έχει επιτευχθεί με απατηλά μέσα ή όταν το αγγλικό δικαστήριο δεν μπορεί, για λόγους δημοσίας τάξεως, να κάνει δεκτό το αίτημα της κύριας δίκης. Αν παρ' όλ' αυτά καταχωριστεί μια τέτοια απόφαση, μπορεί να προσβληθεί δικαστικά. Το επιλαμβανόμενο δικαστήριο μπορεί τότε να διατάξει την επίλυση του προβλήματος κατόπιν μιας κατ' αντιδικίαν διαδικασίας.

13 Επομένως, τα δύο πρώτα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο έχουν τεθεί στα πλαίσια δίκης η οποία αφορά τη δημιουργία προϋποθέσεων για την αναγκαστική εκτέλεση, σε κάποιο από τα κράτη που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση (στο εξής: συμβαλλόμενο κράτος), μιας δικαστικής αποφάσεως που εκδόθηκε σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις σε κράτος το οποίο δεν ανήκει στα συμβαλλόμενα (στο εξής: τρίτο κράτος).

14 Μια τέτοια δίκη έχει υπόψη του το αιτούν δικαστήριο όταν ερωτά εάν η Σύμβαση και, συγκεκριμένα, τα άρθρα της 21, 22 και 23 εφαρμόζονται επί δικών ή επί προβλημάτων που τίθενται στα πλαίσια δικών οι οποίες αναφύονται σε συμβαλλόμενα κράτη με αντικείμενο την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων που εκδόθηκαν επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων σε τρίτα κράτη.

15 Με τις παρατηρήσεις τους, ο Fulvio Bracco και η Bracco SpA ισχυρίζονται ότι οι δίκες αυτές υπάγονται στην έννοια των αστικών και εμπορικών υποθέσεων και ότι, συνεπώς, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως.

16 Η άποψη αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

17 Πριν απ' όλα, από το ίδιο το κείμενο των άρθρων 26 και 31 της Συμβάσεως, τα οποία πρέπει να αναγνωστούν σε συνδυασμό με το άρθρο 25, απορρέει ότι οι δίκες τις οποίες προβλέπει ο τίτλος ΙΙΙ της Συμβάσεως, που αφορά την αναγνώριση και την εκτέλεση, δεν αφορούν παρά μόνο αποφάσεις που εκδόθηκαν από δικαστήριο συμβαλλομένου κράτους.

18 Πράγματι, τα άρθρα 26 και 31 αναφέρουν μόνο «τις αποφάσεις που εκδόθηκαν σε κάποιο συμβαλλόμενο κράτος». Όσον για το άρθρο 25, αυτό προβλέπει ότι απόφαση με την έννοια της Συμβάσεως συνιστά κάθε απόφαση που εκδόθηκε από δικαστήριο κάποιου συμβαλλομένου κράτους, ασχέτως της ονομασίας του.

19 Όσον αφορά τους κανόνες περί αρμοδιότητας που περιλαμβάνονται στον τίτλο ΙΙ της Συμβάσεως, διαπιστώνεται εν συνεχεία ότι, σύμφωνα με το προοίμιό της, η Σύμβαση αποβλέπει στην εφαρμογή του άρθρου 220 της Συνθήκης ΕΟΚ, δυνάμει του οποίου τα κράτη μέλη της Κοινότητας δεσμεύονται να απλοποιήσουν τις διατυπώσεις στις οποίες υπόκεινται η αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων.

20 Πρέπει εξάλλου να σημειωθεί ότι μεταξύ των σκοπών της Συμβάσεως περιλαμβάνεται, πάντοτε σύμφωνα με τους όρους του προοιμίου της, η ενίσχυση, στο εσωτερικό της Κοινότητας, της έννομης προστασίας των προσώπων που είναι εγκατεστημένα εντός αυτής.

21 Ως προς αυτό το ζήτημα, η έκθεση εμπειρογνωμόνων, η οποία συντάχθηκε επ' ευκαιρία της επεξεργασίας της Συμβάσεως (ΕΕ 1986, C 298, σ. 29, ιδίως σ. 44), υπογραμμίζει ότι:

«η Σύμβαση, καθιερώνοντας κοινούς κανόνες δικαιοδοσίας, έχει (...) σαν στόχο να κατοχυρώσει (...), ως προς το θέμα που κλήθηκε να ρυθμίσει, μια πραγματική έννομη τάξη από την οποία πρέπει να προκύπτει η μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια. Με το πνεύμα αυτό, η κωδικοποίηση των κανόνων δικαιοδοσίας που περιλαμβάνει ο τίτλος ΙΙ, λαμβανομένων υπόψη όλων των υπαρχόντων συμφερόντων, ορίζει ποιο είναι το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο για να επιληφθεί μιας διαφοράς (...)».

22 Προς τούτο, ο τίτλος ΙΙ της Συμβάσεως καθιερώνει ορισμένους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας οι οποίοι, αφού ορίσουν ότι καταρχήν τα πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στο έδαφος ενός συμβαλλομένου κράτους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους αυτού, προσδιορίζουν περιοριστικώς τις περιπτώσεις στις οποίες ο κανόνας αυτός δεν έχει εφαρμογή.

23 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι διατάξεις του τίτλου ΙΙ της Συμβάσεως δεν ρυθμίζουν την κατά τόπον αρμοδιότητα προκειμένου για δίκες περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως δικαστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν σε τρίτο κράτος.

24 Αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζουν οι ενδιαφερόμενοι, το άρθρο 26, παράγραφος 5, το οποίο, ως προς το ζήτημα της εκτελέσεως των αποφάσεων, προβλέπει την αποκλειστική αρμοδιότητα των δικαστηρίων του συμβαλλομένου κράτους στο οποίο πρόκειται να λάβει χώρα η εκτέλεση, πρέπει να αναγνωστεί σε συνδυασμό με το άρθρο 25, το οποίο, προς υπενθύμιση, δεν εφαρμόζεται παρά μόνο επί αποφάσεων που εκδόθηκαν από δικαστήριο συμβαλλομένου κράτους.

25 Κατά συνέπεια, η Σύμβαση δεν έχει εφαρμογή σε δίκες στις οποίες ζητείται να κηρυχθούν εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων που εκδόθηκαν σε τρίτο κράτος.

26 Ο Fulvio Bracco και η Bracco SpA ισχυρίζονται ότι θα πρέπει τουλάχιστον να γίνει μια διάκριση μεταξύ μιας απλής διατάξεως περί του εκτελεστηρίου τύπου και αποφάσεως δικαστηρίου συμβαλλομένου κράτους η οποία αποφαίνεται επί προβλήματος που ανέκυψε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας περιαφής του εκτελεστηρίου τύπου επί δικαστικής αποφάσεως τρίτου κράτους, όπως είναι το ζήτημα εάν η έκδοση της επίδικης αποφάσεως επετεύχθη με απατηλά μέσα. Οι αποφάσεις της δεύτερης αυτής κατηγορίας είναι διαφορετικού τύπου απ' ό,τι οι διαδικασίες περιαφής του εκτελεστηρίου τύπου και η αναγνώρισή τους στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 26 της Συμβάσεως.

27 Σύμφωνα με τους ενδιαφερομένους, η ερμηνεία αυτή απορρέει από τις αρχές και τους σκοπούς της Συνθήκης ΕΟΚ και της Συμβάσεως που διαμορφώθηκαν από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Έτσι, προς το συμφέρον της ορθής απονομής

της δικαιοσύνης, θα έπρεπε να αποφεύγεται η διεξαγωγή παραλλήλων δικών ενώπιον των δικαστηρίων διαφόρων συμβαλλομένων κρατών και η συνακόλουθη πιθανότητα εκδόσεως αντιφατικών αποφάσεων, και απ' αυτό και μόνο να αποκλείεται τελείως, στο μέτρο του δυνατού, η δυνατότητα ενός συμβαλλομένου κράτους να αρνηθεί να αναγνωρίσει απόφαση που εκδόθηκε σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος λόγω αντιφάσεώς της προς άλλη απόφαση μεταξύ των ιδίων διαδίκων στο κράτος αυτό. Ο Fulvio Bracco και η Bracco SpA αναφέρονται σχετικώς στις αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 1987, 144/86, Gubisch Maschinenfabrik (Συλλογή 1987, σ. 4861), της 11ης Ιανουαρίου 1990, C-220/88, Dumez France και Tracoba (Συλλογή 1990, σ. I-49), και της 27ης Ιουνίου 1991, C-351/89, Overseas Union Insurance κ.λπ. (Συλλογή 1991, σ. I-3317).

28 Μια τέτοια ερμηνεία δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

29 Πρώτον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι απόφαση που εκδόθηκε από δικαστήριο συμβαλλομένου κράτους επί προβλήματος που ανέκυψε κατά τη διάρκεια διαδικασίας περιαφής του εκτελεστηρίου τύπου επί δικαστικής αποφάσεως τρίτου κράτους, ακόμα και αν το πρόβλημα αυτό αποτέλεσε το αντικείμενο δίκης κατ' αντιδικία, ουσιαστικά κρίνει περί του εάν, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους στο οποίο ζητείται η εκτέλεση της αποφάσεως ή, αναλόγως με την περίπτωση, σύμφωνα με τους συμβατικούς κανόνες που διέπουν τις σχέσεις αυτού του κράτους με τρίτα κράτη, υπάρχει κάποιος λόγος να μην αναγνωριστεί και εκτελεστεί η εν λόγω απόφαση και ότι η κρίση αυτή δεν είναι αυτοτελής έναντι της αναγνωρίσεως και της εκτελέσεως.

30 Πρέπει στη συνέχεια να παρατηρηθεί ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 28 της Συμβάσεως, εάν αναγνωστούν σε συνδυασμό με το άρθρο 34, το ζήτημα περί του εάν, στην περίπτωση δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, υφίσταται τέτοιος λόγος, αποτελεί αντικείμενο εξετάσεως κατά τη διαδικασία αναγνωρίσεως και εκτελέσεως των αποφάσεων αυτών.

31 Δεν υπάρχει εξάλλου κανένας λόγος να θεωρηθεί ότι άλλως έχουν τα πράγματα οσάκις το ίδιο ζήτημα τίθεται στα πλαίσια δίκης σχετικής με την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων που εκδόθηκαν σε τρίτο κράτος.

32 Αντιθέτως, η αρχή της ασφαλείας δικαίου, η οποία αποτελεί έναν από τους σκοπούς της Συμβάσεως (βλ. απόφαση της 4ης Μαρτίου 1982, 38/81, Effer, Συλλογή 1982, σ. 825, σκέψη 6), δεν επιτρέπει την καθιέρωση διακρίσεως όπως αυτή που υποδεικνύουν ο Fulvio Bracco και η Bracco SpA.

33 Πράγματι, οι διαδικαστικοί κανόνες οι οποίοι διέπουν την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων που εκδόθηκαν σε τρίτο κράτος διαφέρουν ανάλογα με το συμβαλλόμενο κράτος στο οποίο ζητείται η εκτέλεση της αποφάσεως.

34 Τέλος, από την απόφαση της 15ης Ιουλίου 1991, C-190/89, Rich (Συλλογή 1991, σ. I-3855, σκέψη 26) προκύπτει ότι αν, ως εκ του αντικειμένου της, μια διαφορά βρίσκεται εκτός του πεδίου εφαρμογής της Συμβάσεως, η ύπαρξη προκαταρκτικού ζητήματος επί του οποίου πρέπει να αποφανθεί ο δικαστής προκειμένου να λύσει τη διαφορά, δεν μπορεί, όποιο και να είναι το περιεχόμενο του ζητήματος αυτού, να δικαιολογήσει την εφαρμογή της Συμβάσεως.

35 Ο Fulvio Bracco και η Bracco SpA ισχυρίζονται τέλος ότι, ακόμα και αν υποτεθεί ότι η αρμοδιότητα των επιληφθέντων δικαστηρίων δεν προκύπτει από τις διατάξεις της Συμβάσεως, κυρίως από την προαναφερθείσα απόφαση Overseas Union Insurance κ.λπ. προκύπτει ότι τα άρθρα 21, 22 και 23 της Συμβάσεως έχουν εφαρμογή ακόμα και αν η αρμοδιότητα των επιληφθέντων δικαστηρίων δεν προκύπτει από τις διατάξεις της Συμβάσεως, αλλά από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

36 Προς απάντηση στο επιχείρημα αυτό αρκεί να λεχθεί ότι η απόφαση εκείνη αφορούσε δίκη η οποία, σε αντίθεση με αυτή που βρίσκεται στο επίκεντρο της παρούσας διαφοράς, εμπίπτει, ως εκ του αντικειμένου της, στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως.

37 Επομένως, στα δύο πρώτα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η Σύμβαση και, ειδικότερα, τα άρθρα της 21, 22 και 23 δεν έχουν εφαρμογή επί δικών ούτε επί ζητημάτων που τίθενται στα πλαίσια δικών οι οποίες αναφύονται σε συμβαλλόμενα κράτη με αντικείμενο την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων που εκδόθηκαν επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων σε τρίτα κράτη.

Επί του τρίτου ερωτήματος

38 Ενόψει της απαντήσεως που δόθηκε στα δύο πρώτα ερωτήματα, παρέλκει η απάντηση στο τρίτο.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με Διάταξη της 1ης Απριλίου 1992 το House of Lords, αποφαίνεται:

Η Σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και ειδικότερα τα άρθρα 21, 22 και 23 δεν έχουν εφαρμογή επί δικών ούτε επί ζητημάτων που

τίθενται στα πλαίσια δικών οι οποίες αναφύονται σε συμβαλλόμενα κράτη με αντικείμενο την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων που εκδόθηκαν επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων σε τρίτα κράτη.

Mancini Díez de Velasco Κακούρης

Schockweiler Kapteyn

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Ιανουαρίου 1994.

Ο Πρόεδρος του

Ο Γραμματέας έκτου τμήματος

J.-G. Giraud G. F. Mancini